

en stor Udparcellering af Jorberne, men det kan dog undertiden være af maasse ikke saa liden Betydning, om der samtidigt dermed var indrømmet en større Frihed i Sammenlægningen. Naar jeg tænker mig paa de Jorber, der her omhandles, f. Ex. store Beplantningsarbejder, kunde det vistnok have sin særegne Interesse, som overhovedet naar det betalte sig bedst, at have større Eiendomme i visse Egne, og man skulde derfor ikke være for ængstelig ved at give en Ret til at sammenlægge. — Den Bestemmelse, at der, naar Nogen vil anvende Jord til Bebyggelse, ikke skal fastsættes nogen Størrelse for Parcelen, skulde jeg i og for sig ikke have Noget imod; men man maatte dog være berettiget til at forlange et vist Hartkorn af en saadan Parcel; man kan ikke sætte det til en uendelig Brøkdeel af Hartkorn og man kan heller ikke ret vel tage Hartkornet og blive ved at lægge det over paa en Eiendom, hvorfra Parcelen er fraskilt. Derfor kan jeg ikke have Noget imod, at man slet ikke fastsætter nogen bestemt Størrelse af saadan Jord, naar der kun bliver en Berettigelse til at lade et vist Minimum af Hartkornet hvile paa en saadan Parcel, saa at den kommer til at udrede Skatter deraf.

Det Spørgsmaal, som af den ærede Forslagsstiller er reist i § 3, har allerede for længere Tid tilbage været under Behandling i Ministeriet; den 22de Novbr. 1859 udstedte nemlig Ministeriet et Circulaire, hvori det forlangte Oplysninger om de herhen hørende Forhold; disse indkom i Begyndelsen af forrige Aar, og hvis det ærede Thing skulde beslutte at nedsætte et Udvalg, staae de naturligviis til dets Raadighed. Jeg skal ikke her, da det vilde blive for vidtløftigt, gaae ind paa en udtømmende Fremstilling af Enkelthederne af de saaledes indkomne Oplysninger, men kun bemærke, at af alle Kjøbstadcommunalbestyrelserne var der kun 7, som ønskede en Forandring i den vedkommende Lovgivning, alle de andre fandt derimod ingen Anledning til at ønske nogen saadan. Der var altsaa et langt overveiende Fleertal, som ønskede, at Lovgivningen skulde blive staaende, som den nu er. Det vil vist heller ikke ved en nærmere Overveielse undre Nogen, at et

saa stort Fleertal af Kjøbstæderne er kommet til dette Resultat, thi den bestaaende Lovgivning maa ikke betragtes saaledes, som om det dermed skulde være afgjort, at Kjøbstæderne absolut skulde rette sig efter de Bestemmelser, som indeholdes i Forordningen; det er kun en Bemyndigelse og en Rettighed, der er givet Kjøbstæderne til, hvis de ville ordne Forholdet paa den Maade, da at kunne gjøre det. Ministeriet har ogsaa ved en kongelig Resolution, der blev givet — jeg erindrer ikke Datoen — en halv Snees Aar senere faaet Bemyndigelse til at nedsætte Afgiften, og Forholdet er derfor ordnet paa forskjellig Maade i de forskjellige Kjøbstæder. Paa mange Steder kommer Forordningen slet ikke til Anvendelse, uagtet der er Kjøbstadsjord. Dette er t. Ex. Tilfældet i Stege og i Viborg, hvor der svares en fast aarlig Afgift af en Deel af Jorden, og hvor Forholdet saaledes ikke er ordnet overeensstemmende med Forordningen. Man bevæger sig i det Hele med stor Frihed med Hensyn til Forordningen. I ethvert særligt Tilfælde bliver man enig med vedkommende Communalbestyrelse om Forholdets hensigtsmæssigste Ordning, og saa skeer det derefter.

Denne store Frihed i Bevægelsen, som man under den ældre Lovgivning havde, deels i Hensyn til kongelige Resolutioner, deels ifølge Sædvane, vil gaae tabt, naar man giver en ny Lov, hvori der ikke indeholdes nogen særlig Bemyndigelse for Ministeriet til at træffe forandrede Bestemmelser; thi, som bekendt, naar en ny Lov gives, som ikke indeholder en saadan Bemyndigelse for Regjeringen til at fravige dens Bestemmelser, er man bunden til den; man vil da komme bort fra denne Frihed i Bevægelsen og ind under Lovens Tvang; man vil da ikke kunne gjøre nogen Undtagelse; man maa overalt fordre det, Loven fastsætter. Jeg vil derfor troe, skjøndt jeg ogsaa i den Henseende skal være enig med den ærede Rigsdagsmand i Meget af, hvad han fremførte, at naar han bliver bekendt med Forholdene paa de enkelte Steder, vil han ikke finde Anledning til at fastholde sit Forslag. Jeg anseer iøvrigt denne Sag for at være af saa stor Betydning, at det vilde være mig kjær, om Forslaget maatte